

Immunglobulin E-medieret allergisk shock efter indtagelse af lammekød

Kasper Lorenz Johansen & Kirsten Rasmussen

KASUISTIK

Medicinsk Afdeling,
Holbæk Sygehus

Ugeskr Læger
2013;176:V03140194

2-3% af den danske befolkning lider af fødevarerallergi. Af disse oplever de færreste egentlige anafylaktiske reaktioner. Det kan være resursekrævende at udrede for fødevarerallergi, da det ofte er svært at få en fyldestgørende kostanamnese. I det følgende gennemgås en usædvanlig form for fødevarerallergi, som først fik bevågenhed i 2009 i USA i området ved Rocky Mountains [1, 2].

SYGEHISTORIE

En 54-årig tidligere rask mand blev indlagt med kraftigt urtikarielt udslæt over det meste af kroppen. Udslættet var ledsaget af åndenød og globulusfornemmelse, og han havde hjemme været kortvarigt ukontaktbar. Han havde inden anfaldet indtaget en enkelt skefuld chili con carne. Han havde kendt nøddeallergi og kunne desuden berette om et tidligere anfald, hvor han fem timer forinden havde spist en cheeseburger. Dette anfald blev beskrevet som alvorligt, men førte ikke til hospitalskontakt.

Under indlæggelsen blev patienten behandlet med glukokortikoid og antihistamin, og efter et døgn observation blev han udskrevet med en adrenalinen og henvisning til udredning i et allergiambulatorium. I forbindelse med opfølgning blev der foretaget en priktest, som var positiv for birk og hund (ALK, Soluprick). Blodprøver viste forhøjet total koncentration af immunglobulin (Ig)E på 1.269 kE/l (referenceværdi: < 150 kE/l), let forhøjede koncentration af specifik IgE for birk, hest, hund, kat, komælk og svinekød samt svært forhøjet koncentra-

tion af IgE for oksekød på 42 kE/l (referenceværdi: < 0,35 kE/l). Ved opfølgning tre måneder senere havde han haft yderligere tre tilfælde med generaliseret nældefeber efter indtagelse af henholdsvis marcipan, oksekød og svinekød. På mistanke om allergi over for galaktose-alfa-1,3-galaktose (alfa-gal) udspurgtes patienten om evt. flåtbid. Han oplyste, at han jævnligt blev udsat for flåtbid, når han færdedes i omegnen af Gedser; et af disse bid havde medført stort lokalt udslæt. Yderligere serologiske undersøgelser for kylling, får og alfa-gal blev foretaget. Kutantestning med rødt kød blev ikke foretaget, da sensitiviteten heraf anses for at være ringe [3]. Patienten ønskede ikke peroral provokation af frygt for fornyet anafylaksi. Han påbegyndte i stedet en streng diæt, hvor han undgik de fødeemner, som man mistænkte for at medføre anafylaksi, og hvor specifik IgE-koncentration havde vist sig at være forhøjet (svine- og oksekød, mælkeprodukter og nødder). På denne diæt var han symptomfri. Inden svarene på de seneste blodprøver forelå, fik han dog seks timer efter indtagelse af lammekød et nyt, svært anafylaktisk anfald ledsaget af nældefeber, diarré, opkastning, besvimelse og påvirket vejrtrækning. Hans hustru gav adrenalinen med god effekt. Få dage senere forelå svaret på koncentration af specifik IgE for alfa-gal, denne var stærkt forhøjet: 601 kE/l (referenceværdi: < 0,35 kE/l) (Thermo Fisher Scientific, ImmunoCAP Specifik IgE). Koncentration af specifik IgE for fårekød var ligeledes forhøjet: 17,8 kE/l (referenceværdi: < 0,35 kE/l).

DISKUSSION

Forsinket allergisk reaktion på rødt kød indtræder typisk 4-6 timer efter indtagelsen og er relateret til antistoffer mod oligosakkaridet alfa-gal, som findes hos alle ikkeprimater pattedyr. Opmærksomheden på alfa-gal opstod i USA i slutningen af sidste årti, hvor man fandt store regionale forskelle i forekomsten af allergiske reaktioner over for det monoklonale antistof cetuximab, som anvendes ved forskellige cancerformer. Det viste sig, at reaktioner på cetuximab opstod hos patienter med eksisterende antistoffer mod alfa-gal, som findes på Fab-delen af cetuximabmolekylets tunge kæde [2]. Herefter undersøgte man i området

alle sværere allergiske tilfælde med høj forekomst af allergi over for cetuximab. Man fandt en subgruppe, der var kendetegnet ved 3-6 timers forsinket allergisk reaktion efter indtag af rød kød og sensibilisering over for alfa-gal [2]. Som forklaring på den store regionale variation i forekomsten af antistoffer mod alfa-gal rettedes mistanken mod flåtbid, idet man fandt en sammenhæng mellem forekomsten af cetuximaballergi og *rocky mountain spotted fever*, som netop bæres af flåter. Siden har man fundet specifik IgE over for flåtproteiner i sera fra patienter med alfa-gal-antistoffer, ligesom en svensk forskergruppe for nylig har identificeret alfa-gal i mave-tarm-systemet hos flåtarten *Ixodes ricinus*, som også er udbredt i Danmark [4, 5]. Alfa-gal-allergi (og hermed kødallergi) antages således at kunne induceres via flåtbid.

Forsinket allergisk reaktion på rødt kød er en forholdsvis nyopdaget lidelse. Diagnostikken vanskeliggøres af forsinkelsen mellem indtagelse og reaktion, men bør have in mente, når der ikke kan oplyses om eksponering for relevante allergener lige forud for den allergiske reaktion.

SUMMARY

Kasper Lorenz Johansen & Kirsten Rasmussen:
IgE-induced anaphylactic reaction after eating lamb meat
Ugeskr Læger 2014;176:V03140194

This article presents the case of a 54-year-old male, who was admitted to hospital after suffering a severe anaphylactic reaction after tasting a spoonful of chili con carne and four months later after eating lamb meat. Galactose-alpha-1,3-galactose allergy was suspected and the subsequent blood test showed highly elevated specific IgE levels. Delayed allergy to meat is a relatively new type of allergy and the delayed onset of allergic symptoms poses a diagnostic challenge to the physician. This type of allergy should be considered when there has been no obvious allergen exposition prior to the allergic reaction.

KORRESPONDANCE: Kasper Lorenz Johansen, Medicinsk Afdeling, Holbæk Sygehus, Smedelundsgade 60, 4300 Holbæk. E-mail: kasperlorenz@dadlnet.dk

ANTAGET: 12. maj 2014

PUBLICERET PÅ UGESKRIFTET.DK: 25. august 2014

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Chung CH, Mirakhur B, Chan E et al. Cetuximab-induced anaphylaxis and IgE specific for galactose-alpha-1,3-galactose. *N Engl J Med* 2008;358:1109-17.
2. Commins S, Platts-Mills T. Delayed anaphylaxis to red meat in patients with IgE specific for galactose alpha-1,3-galactose (alpha-gal). *Curr Allergy Asthma Rep* 2013;13:72-7.
3. Michel S, Scherer K, Heijnen IA et al. Skin prick test and basophil reactivity to cetuximab in patients with IgE to alpha-gal and allergy to red meat. *Allergy* 2014;69:403-5.
4. Hamsten C, Starkhammar M, Tran T et al. Identification of galactose- α -1,3-galactose in the gastrointestinal tract of the tick *Ixodes ricinus*; possible relationship with red meat allergy. *Allergy* 2013;68:549-52.
5. www.danmarksinsekter.dk/ixodes_ricinus.shtml (19. jun 2014).